

КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ВІТАУТАСА ВЕЛИКОГО (ЛИТВА)

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ

**«ВДОСКОНАЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ
ТА ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ НА ЗАСАДАХ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ,
ІННОВАЦІЙНОСТІ ТА СТАЛОСТІ»**

11 квітня 2020 року

**Запоріжжя
2020**

Голова організаційного комітету:

Гальцова О.Л. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри національної економіки, маркетингу та міжнародних економічних відносин Класичного приватного університету.

Члени організаційного комітету:

Покатаєва О.В. – доктор економічних наук, професор, перший проректор Класичного приватного університету, професор кафедри фінансів, обліку та оподаткування.

Салига К.С. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, обліку та оподаткування Класичного приватного університету.

Пужай-Черета А.М. – кандидат економічних наук, заступник начальника Головного управління ДФС у Запорізькій області.

Миронова Л.Г. – доктор економічних наук, професор кафедри економіки Класичного приватного університету.

Метеленко Н.Г. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Інженерного інституту Запорізького національного університету.

Трохимець О.І. – доктор економічних наук, професор, професор кафедри національної економіки, маркетингу та міжнародних економічних відносин Класичного приватного університету.

Шапошников К.С. – доктор економічних наук, професор, директор Причорноморського науково-дослідного інституту економіки та інновацій.

Семенов А.Г. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки Класичного приватного університету.

Рита Бендаравичине – доктор економіки, професор, Університет ім. Вітаутаса Великого, Литва.

Дарібекова Айгуль – кандидат економічних наук, доцент, професор, завідувач кафедрою «Фінанси», Академія «Болашак», м. Караганда, Республіка Казахстан.

Вдосконалення економіки та фінансової системи на засадах В25 конкурентоспроможності, інноваційності та сталості: матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 11 квітня 2020 р.). – Запоріжжя: Класичний приватний університет, 2020. – 128 с.

ISBN 978-966-992-071-3

У збірнику викладено матеріали доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Вдосконалення економіки та фінансової системи на засадах конкурентоспроможності, інноваційності та сталості» (11 квітня 2020 року, м. Запоріжжя), у яких розглядаються проблеми економічної теорії та історії економічної думки, економіки та управління національним господарством, економіки та управління підприємством та інші питання.

УДК 330.34(063)

Смазчук М. В., Артюх О. В.	
ДОДАТКОВЕ БЛАГО ЯК БАЗА	
ОПОДАТКУВАННЯ ПОДАТКУ НА ДОХОДИ	
ФІЗИЧНИХ ОСІБ: ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАЧЕННЯ	116
Широкопояс О. Ю., Савіцький В. В.	
ОБЛІКОВЕ ВІДОБРАЖЕННЯ ПОСЛУГ В СФЕРІ	
ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ БІЗНЕСУ	119

НАПРЯМ 8. МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ, МОДЕЛІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕКОНОМІЦІ

Пачинок А. В., Максишко Н. К.	
ПОБУДОВА ПРОГНОЗНИХ МОДЕЛЕЙ НАДХОДЖЕНЬ ПДФО	
ДЛЯ ОТГ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	123

спроможності підприємства торгівлі, в межах якого сформовано ряд завдань, що визначають етапи подальшого дослідження.

Література:

1. Trunina I. M. Дослідження конкурентних переваг суб'єктів підприємницької діяльності в умовах глобалізації. *Часопис економічних реформ*. 201. № 3 (19). С. 43-49.
2. Коцеруба Н. В. Інформаційне забезпечення аудиту фінансової стійкості та платоспроможності підприємства. *Науковий вісник ужгородського національного університету*. 2019. Вип. 27. Ч. 1. С. 78-84.
3. Барабаш Н., Ріпа Т.. Аналітичні процедури аудиту конкурентоспроможності підприємств торгівлі. *Зовнішня торгівля, економіка, фінанси, право*. 2018. № 6, С. 86-94. doi: [https://doi.org/10.31617/zt.knute.2018\(101\)08](https://doi.org/10.31617/zt.knute.2018(101)08).

Смазчук Марина Вікторівна,

студент

Одеського національного економічного університету;

Артюх Оксана Валентинівна,

доктор економічних наук,

доцент кафедри бухгалтерського обліку та аудиту

Одеського національного економічного університету

ДОДАТКОВЕ БЛАГО ЯК БАЗА ОПОДАТКУВАННЯ ПОДАТКУ НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ: ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАЧЕННЯ

Проблеми вдосконалення прибуткового оподаткування фізичних осіб в Україні є актуальними в умовах непростой і швидко змінюваної соціально-економічної ситуації, як в Україні, так і в світі, через наявність невирішених питань як теоретичного, так і прикладного характеру.

Податок на доходи фізичних осіб (ПДФО) займає важливе місце у податковій системі держави та грає найважливішу роль у формуванні податкових доходів бюджетної системи. Прибутковий податок, що стягується з фізичних осіб, зачіпає інтереси, як корпорацій, так і окремо взятих індивідумів. Тому важливо відзначити, що визначальними передумовами справляння податку на доходи фізичних осіб стало виконання наступних базових умов, а саме:

- порівняно високий рівень економічного розвитку, що генерує такі доходи фізичних осіб та забезпечує фіскальні потреби держави;

- зростання рівня податкової культури, формування позитивного сприйняття сплати податку як громадянського обов'язку;
- досить високий рівень розвитку національної податкової системи і податкових органів, а також техніки податкового контролю [1, с. 772].

Прибуткове оподаткування фізичних осіб має колосальний вплив на рівень реальних доходів населення і є одним з головних джерел надходжень до бюджету за рахунок зростання доходів платників. За останні роки схема прибуткового оподаткування в Україні багаторазово коректувалася, реформувалася і змінювалася, але представники законодавчої, виконавчої та судової гілок влади до цих пір не прийшли до єдиної думки про порядок справляння і розміри податку на доходи фізичних осіб (ПДФО).

Однією з головних проблем прибуткових податків загалом і ПДФО зокрема, є досягнення оптимального співвідношення між економічною ефективністю і соціальною справедливістю податку. Тобто, є потреба у такому прибутковому оподаткуванні, яке зможе забезпечити найбільш справедливий перерозподіл доходів як в інтересах держави, так й в інтересах платників податків.

Оскільки оподаткування доходів фізичних осіб є важливим чинником впливу на економічний розвиток держави, то таке оподаткування повинно базуватися на особливому механізмі у податковій системі, який являє собою набір взаємопов'язаних елементів та процес послідовності певних перетворень. У сучасних умовах механізм оподаткування доходів фізичних осіб представляє собою певну послідовність дій, спрямовану на оподаткування доходів та адміністрування податку. Складовими механізму оподаткування доходів є механізми оподаткування кожного виду доходів, справляння податків, які передбачені Податковим кодексом України (ПКУ) [2, с. 96].

Слід зазначити, що виплати працівникам на підприємствах зазвичай не обмежуються однією заробітною платою. Часто роботодавці виплачують працівникам додаткові доходи, в основному, соціального характеру. Вони прагнуть покращити умови праці для своїх співробітників, впроваджуючи додаткові блага для них у вигляді безкоштовного надання товарів, робіт, послуг.

Відповідно до пп. 14.1.47 п. 14.1 ст. 14 ПКУ додаткові блага – це кошти, матеріальні або нематеріальні цінності, послуги, інші види доходу, що їх надає платникові податку податковий агент [3]. Як правило, вони не пов'язані з виконанням обов'язків згідно із цивільно-правовим чи трудовим / колективним договором.

Головними критеріями, що визначають дохід як додаткове благо є такі: дохід не є заробітною платою працівника; дохід не пов'язаний із виконанням обов'язків трудового найму; дохід не є винагородою за

цивільно-правовими договорами, укладеними з таким платником податку (крім випадків, що прямо передбачені нормами розділу IV ПКУ) [3].

Додаткове благо має бути персоніфіковане та пов'язане з конкретною фізичною особою. Виплату додаткового блага працівникові має визначати окреме розпорядження або наказ керівника підприємства. А також додаткове благо не пов'язане із виробничими силами і має економічну мету в якості задоволення особистих потреб.

Виходячи зі змісту додаткового блага стає зрозумілим, що податковий агент, надаючи фізичній особі додаткові блага, має перш за все вірно класифікувати такий дохід з метою визначення бази оподаткування для справляння ПДФО.

Відповідно до пп. 164.2.17 п. 164.2 ст. 164 ПКУ включає декілька категорій додаткового блага, до яких відносяться (з урахуванням окремих вимог ПКУ):

- а) надання у безоплатне користування житла, інших об'єктів матеріального або нематеріального майна, що належать роботодавцю;
- б) майно та харчування, безоплатно отримане платником податку;
- в) послуги домашнього обслуговуючого персоналу, безоплатно отриманих платником податку;
- г) грошове чи майнове відшкодування будь-яких витрат;
- г) безповоротна фінансова допомога;
- д) борг платника податку, анульований кредитором;
- е) безоплатно отримані товари, роботи та послуги, що визначені за правилами звичайної ціни, а також знижки звичайної ціни вартості товарів (робіт, послуг), індивідуально призначеної для такого платника податку [3].

У разі отримання платником податку додаткового блага у грошовому виразі, обчислення ПДФО здійснюється за загальним правилом вирахування ставки 18 % від суми доходу. Проте, якщо дохід отримано не у грошовій формі, то під час визначення суми зобов'язання такий дохід визначається за звичайними цінами. При цьому базою оподаткування є вартість такого доходу, помножена на коефіцієнт (п. 164.5 ст. 164 ПКУ), який обчислюється за формулою (1.1):

$$K = 100 / (100 - Cn), \quad (1.1)$$

де K – коефіцієнт;

Cn – ставка податку для таких доходів на момент їх нарахування [3].

Наприклад: вартість наданого додаткового блага становить 2000 грн, коефіцієнт – 1,2195, виходячи з розрахунку: $100 / (100 - 18)$. Втім база оподаткування ПДФО становитиме 2439 грн, виходячи з розрахунку: $2000 \times 1,2195 = 2439$. Сума ПДФО дорівнюватиме 439 грн ($2439 \times 18\%$).

Втім слід зазначити, що за нормами п. 16-1 підрозд. 10 розд. XX ПКУ для визначення військового збору у базу оподаткування включається тільки дохід у негрошовій формі, отриманий від додаткового блага, розрахований за звичайними цінами без врахування коефіцієнта. ЄСВ на суму додаткового блага не нараховується.

Отже, при справлянні ПДФО роботодавцю, який за власний рахунок надає можливість працівникам отримати додаткові блага, варто дотримуватися податкового законодавства при визначенні такого виду доходу з метою правильних розрахунків з фізичними особами та загалом з державою.

Література:

1. Швець Ю. О., Бахметова Я. Ю. Оподаткування доходів фізичних осіб: проблеми та перспективи в Україні та ЄС. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. № 17. С. 771–775. URL: <http://global-national.in.ua/archive/17-2017/155.pdf>
2. Верига Ю. А., Прохар Н. В. Проблемні аспекти та напрями оптимізації оподаткування доходів фізичних осіб в умовах децентралізації влади. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки»*. 2017. № 4. С. 94–99.
3. Податковий кодекс України: Кодекс України № 2755-VI від 02.12.2010 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

Широкопояс Олександр Юрійович,

здобувач кафедри обліку і аудиту

Державного університету «Житомирська політехніка»;

Савіцький Владислав Валентинович,

аспірант кафедри обліку і аудиту,

Державного університету «Житомирська політехніка»

ОБЛІКОВЕ ВІДОБРАЖЕННЯ ПОСЛУГ В СФЕРІ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ БІЗНЕСУ

Функціонування будь-якого підприємства не можливе без належної інформаційної підтримки управлінських рішень. Це вкрай важливо в умовах глобальної інформатизації усіх бізнес-процесів. Система бухгалтерського обліку послуг в сфері безпеки бізнесу має в повній мірі врахувати усі властивості об'єкту. Адже, від цього залежить якість інформації, яка генерується бухгалтерськими обліком через звітність.

Найбільше властивості об'єкту бухгалтерського обліку впливають на такі його елементи методу як рахунки, подвійний запис та звітність.